

MONITOR VEILIGE PUBLIEKE TAAK 2016

ACHTERGROND

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) informeert de Tweede Kamer over de ontwikkeling van agressie richting werknemers met een publieke taak, in het kader van het programma Veilige Publieke Taak (VPT). Dat gebeurt met de Monitor Veilige Publieke Taak op basis van gegevens uit de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (Kamerbrief, vergaderjaar 2013–2014, 28 684, nr. 399). In totaal zijn drie monitors voorzien: de Monitor VPT 2014, 2015 en 2016. Voor u liggen de resultaten van de derde en laatste editie van de Monitor VPT.

DOELSTELLING EN ONDERZOEKSVRAGEN

De Monitor Veilige Publieke Taak 2016 brengt de stand van zaken omtrent agressie tegen werknemers met een publieke taak in 2015 in beeld, evenals de ontwikkeling in de periode 2007-2015.

De onderzoeksvragen zijn:

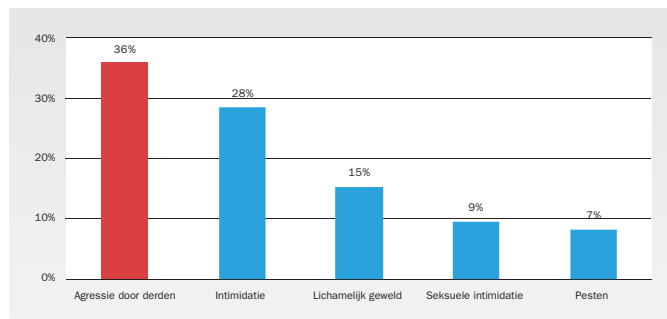
1. Wat is de aard en omvang van slachtofferschap van werknemers met een publieke taak?;
2. Wat zijn de effecten van agressie op gezondheid en verzuim?;
3. In hoeverre is beleid gericht op voorkomen van agressie geïmplementeerd?;
4. Is beleid gerelateerd aan (stijging of daling) van slachtofferschap, en hoe ziet deze relatie eruit?;
5. In hoeverre verschillen de antwoorden op bovenstaande onderzoeksvragen van eerdere jaren?; en
6. Wat zijn de geschatte verzuimkosten als gevolg van agressie tegen medewerkers met een publieke taak?

METHODE

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden zijn secundaire analyses uitgevoerd door TNO op data van de NEA 2007-2015. Trends binnen sectoren zijn onderzocht in de periode van 2007 tot 2015, terwijl trends binnen regio's zijn onderzocht in de periode van 2010 tot 2015.

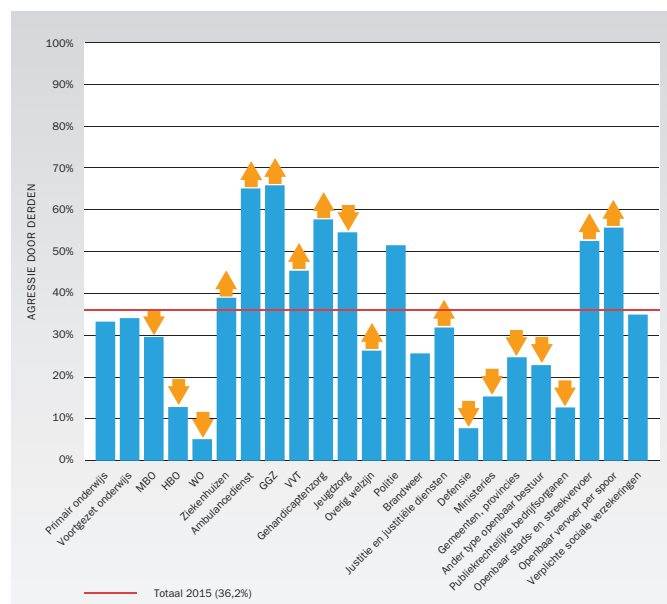
AARD EN OMVANG SLACHTOFFERSCHAP

In 2016 heeft ruim één op de drie werknemers met een publieke taak te maken met agressie door derden. Van alle vormen van agressie komt intimidatie veruit het meest voor. In de periode van 2007 tot 2015 is het totale percentage slachtoffers van agressie door derden grotendeels stabiel. Het percentage slachtoffers van pesten daalt in deze periode enigszins, terwijl het percentage slachtoffers van seksuele intimidatie licht stijgt.

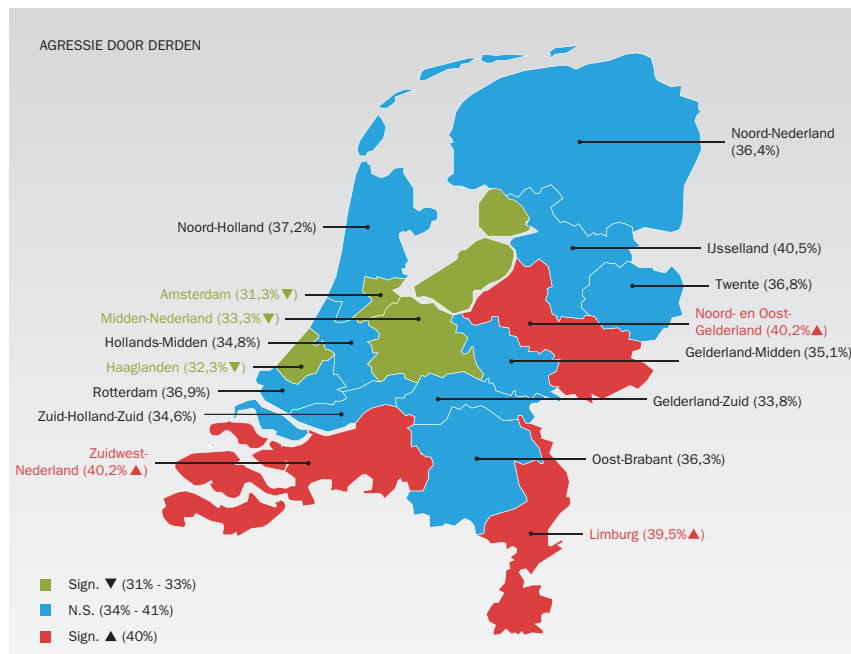
Percentage werknemers dat het afgelopen jaar te maken had met agressie en geweld door derden

Agressie door derden komt relatief veel voor in de gezondheidszorg, bij de politie en in het openbaar vervoer. In de periode van 2007 tot 2015 daalt het percentage slachtoffers van agressie door derden in het voortgezet onderwijs, het wetenschappelijk onderwijs, de gehandicaptenzorg, het overig welzijn en bij gemeenten en provincies, politie, defensie en justitie en justitiële diensten. Een toename te zien in de verzorging, verpleging en thuiszorg, het primair onderwijs en bij openbaar vervoer per spoor.

Percentage werknemers dat te maken had agressie en geweld door derden per sector. (significante dalende of stijgende trends in de periode 2007 - 2015 zijn aangegeven met pijltjes).

In de regio's Noord- en Oost-Gelderland, Zuid-West Nederland en Limburg komt agressie door derden het meest voor. De regio's Midden Nederland, Haaglanden en Amsterdam kennen relatief weinig slachtoffers. In de periode van 2010 tot 2015 neemt het totale percentage slachtoffers van agressie door derden in geen enkele regio significant toe of af. Bij de verschillende vormen van agressie zijn er wel significante toe- en afnames.

Percentage werknemers dat in 2015 te maken had met agressie en geweld door derden naar regio

GEVOLGEN AGRESSIE DOOR DERDEN

Slachtoffers van agressie door derden kampen vaker met gezondheidsproblemen, verzuimen vaker en langduriger en zijn minder tevreden met het werk en met de arbeidsomstandigheden. In de loop van de jaren heeft een steeds groter percentage slachtoffers burn-outklachten. Dat geldt weliswaar ook voor niet-slachtoffers, maar bij hen is dit in mindere mate het geval.

De geschatte verzuimkosten als gevolg van agressie tegen medewerkers met een publieke taak bedragen 393 miljoen per jaar.

MAATREGELEN TEGEN AGRESSIE DOOR DERDEN

In 2015 heeft bijna een kwart van de slachtoffers behoefte aan (extra) maatregelen tegen agressie in de eigen organisatie.

De maatregelbehoefte is relatief groot in het openbaar vervoer, bij de politie en in de zorg (jeugdzorg, GGZ en gehandicaptenzorg). De behoefte aan maatregelen verschilt per regio; in Noord-Nederland en Noord- en Oost-Gelderland is de behoefte aan maatregelen tegen agressie door derden relatief klein. In de periode van 2008 tot 2015 geven steeds meer slachtoffers aan dat er in hun organisatie voldoende maatregelen zijn getroffen. Mogelijk duidt dit op een verbetering van de opvang en nazorg voor slachtoffers van agressie.

Contact TNO

Seth van den Bossche

T 088 866 53 30

E seth.vandenbossche@tno.nl